

2
nrc.next

dinsdag

31 januari 2017

Gids

Wil je een boek schrijven? Lees de Belasting Almanak

Pagina 5

Fotoserie

Nederlanders vinden Nederland nooit af

Pagina 6

Ester Naomi Perquin

'Van een gedicht knap je enorm op'

Pagina 8

Muziek

Drie albums die laten zien wat voor gastvrij genre folk is

Pagina 13

Je buurvrouw op de catwalk

Vetements verheft
gewonemensenkieren
tot mode

Ellen

Zonder anderen

Sommige gedachten zijn overdonderend, en dan heb ik het nog niet eens over hoe het in godsnaam mogelijk is dat we een stapeltje moleculen zijn met bewustzijn (of: een stapeltje moleculen dat denkt dat het bewustzijn heeft). Gisterochtend werd ik geheel uitgerust vóór de wekker wakker (ik stel me voor dat het in de hemel ook zo zal gaan) en lag heerlijk rozig te luisteren naar wat er buiten mijn slaapkamer gebeurde. Op straat hadden wat verslaafden een lachkick, bij de burens hoorde ik het vermalen van koffiebonen. Ik houd van dit soort momenten, je bent in je eentje maar toch niet alleen. Het is gezelschap zonder de nadelen van gezelschap (dat je aardig moet doen, monologen aanhoren, iemands lichaamsgeur verdragen). Wat heerlijk, dacht ik, dat ik zo makkelijk zonder anderen kan bestaan.

Terwijl ik naar het plafond staaarde, drong opeens tot me door dat dit helemaal niet waar is. Door dat besef was ik meteen klaarwakker. Na 34 jaar maar wat te hebben aangekloot, zag ik ineens dat alles om me heen is bedacht door anderen. Alleen al mijn plafond! Om de verdiepingen erboven te stutten hebben in een ver verleden tientallen mensen dingen lopen bedenken en uitrekenen zodat mijn huis nu niet instort.

Over iets waarin ik relatief veilig leef hebben generaties mensen geruzied (het duurde eeuwen voor de gul-

den snede een beetje doordacht was en tientallen jaren voordat men had ontdekt dat asbest eten ongezond is).

Eenmaal in de woonkamer werd het pas echt erg. De ideeën en berekeningen van duizenden mensen hadden uiteindelijk geleid tot de stapel planken, polymeren en stoffen die mijn zitbank vormden. Ik durfde nog

niet eens na te denken hoeveel manuren aan hypothesen, testen en oorlogen nodig waren geweest om mijn waterkoker te laten doen wat 'ie altijd doet.

Mijn huis voelde opeens zo overbevolkt dat ik in blinde paniek mijn zus belde. Ze stelde me eerst wat vragen over mijn huidige dosis medicatie en zei toen dat ik het me te veel aantrok.

„Die mensen zijn allang dood. Je plukt gewoon de vruchten van hun interesses.”

Die gedachte stelde me enigszins gerust. Het voelde alweer iets leger in mijn huis. Die avond kwam mijn zus toch maar even langs.

„Het is ook een heftige gedachte”, zei ze, „dat alles om ons heen bedacht is door anderen. Ik was er zelf ook wel even van onder de indruk.” Ze schonk me nog wat thee in.

„Gelukkig heb je er niet bij stil gestaan dat alles wat wij überhaupt denken, feitelijk ook door duizenden vóór ons bedacht is!” zei ze vrolijk.

Ik begon meteen in mijn broekzakken te graaien naar een downer.

Ellen Deckwitz heeft op deze plek een wisselcolumn met Marcel van Roosmalen.

Mijn zus vroeg eerst naar mijn huidige dosis medicatie

Vetements maakt doe maar gewoon überhip

PARIJS Twee Rotterdammers maken al jaren verzamelingen van mensen met dezelfde kledingstijl. Ineens waren hun 'Exactitudes' op de catwalk te zien bij designerlabel Vetements.

Door Arjen Ribbens

De invloedrijkste modeontwerper van het moment baseert zijn nieuwe collectie deels op stereotiep, oer-Hollands kleedgedrag. Op vrouwen van middelbare leeftijd, met een kort kapsel, driekwartbroek en een kleurig windjack van het merk Gaastra of van Human Nature, de kleding van de ANWB. Op het vrijetijduniform van Nederlandse 65-plusmannen, een corduroy broek met een wollen pull-over. En op gabbers, met hun kale hoofden en snoepjeskleurige trainingspakken, nog zo'n typisch kledingfenomeen uit de polder.

Het klinkt onwaarschijnlijk, maar het is echt waar: Demna Gvasalia heeft de collectie voor de volgende winter van zijn überhippe en duurgeprijsde label Vetements gebaseerd op supernormaal kleedgedrag. Als uitgangspunt gebruikte de ontwerper de 'Exactitudes' van fotograaf Ari Versluis en style profiler Ellie Uyttenbroek.

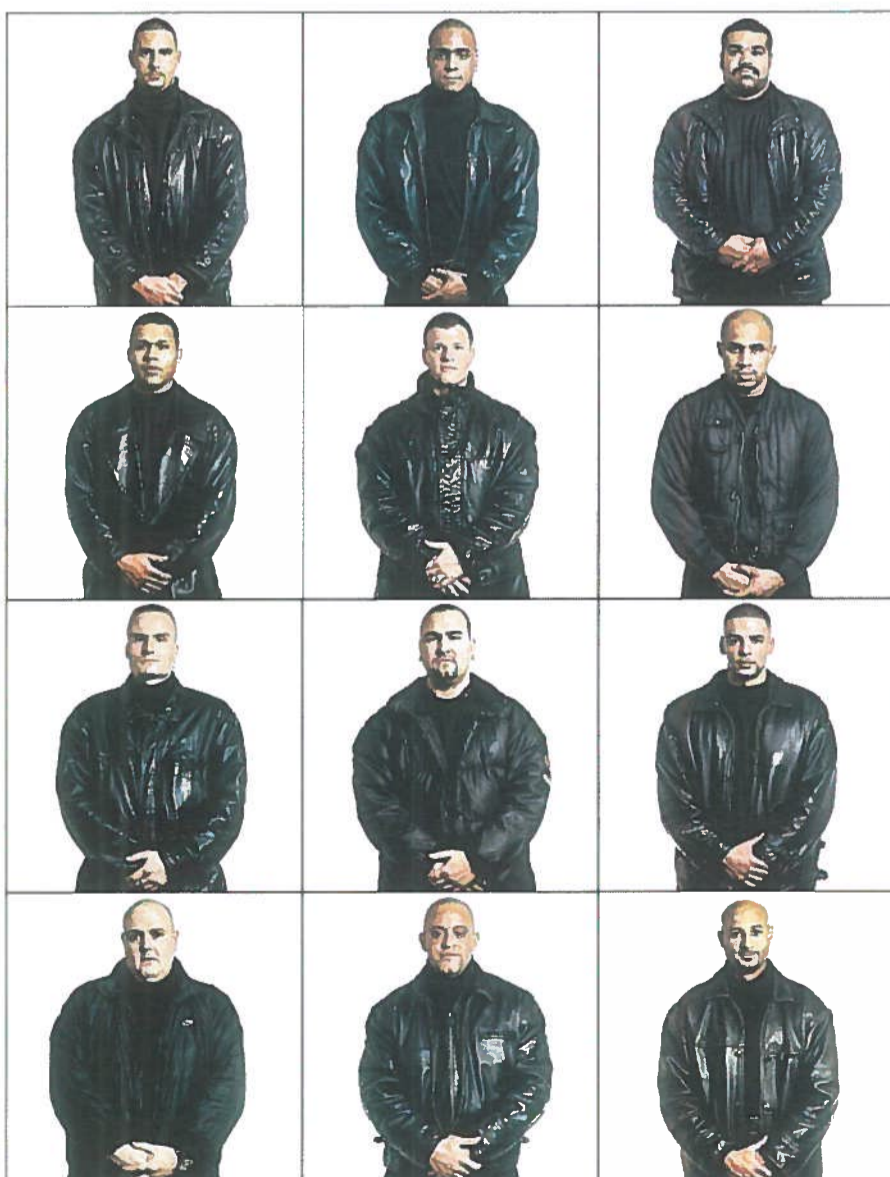
Het Rotterdamse duo maakte internationaal naam met een antropologisch fotoproject. Sinds 1994 verzamelen zij mensen met een overeenkomstige kledingcode en identiteit. Versluis en Uyttenbroek ontmoeten kandidaten op straat, maken in de studio portretten tegen een

neutrale achtergrond, en presenteren hun classificaties volgens een vast stramien: een grid van twaalf vierkante foto's, een 'Exactitude', een samentrekking van 'exact' en 'attitude'.

Versluis en Uyttenbroek begonnen met het vastleggen van kledingcodes dicht bij huis. Zo fotografeerden ze Rotterdamse blondines (*Bimbo's*), blanken met dreads en stoere Surinaamse meiden met oversized trainingsbroeken en hair extensions. Later gingen ze ook series maken in onder meer Brazilië, China en Marokko. De teller staat nu op 154 Exactitudes, die wereldwijd zijn gepubliceerd en tentoongesteld. Het overzichtsbek is toe aan de zesde editie.

Versluis en Uyttenbroek voelen zich „waaninnig vereerd” dat hun werk de „hotste ontwerper van dit moment” heeft geïnspireerd en daar ruitertlijk voor uitkomt. Zo droeg een van de 'gabbers' op de Parijse catwalk een blauw trainingsjack dat meerdere keren was bedrukt met 'Rotterdam'. Versluis met een lach: „We hebben hem als het ware een *lookbook* voor zijn collectie verschaft en dat heeft hij keurig overgenomen, inclusief onze modellen suggesties.”

Twee jaar geleden maakten ze kennis met Gvasalia. Op verzoek maakte Versluis foto's van twee van zijn ontwerper voor het modeblad *Purple*

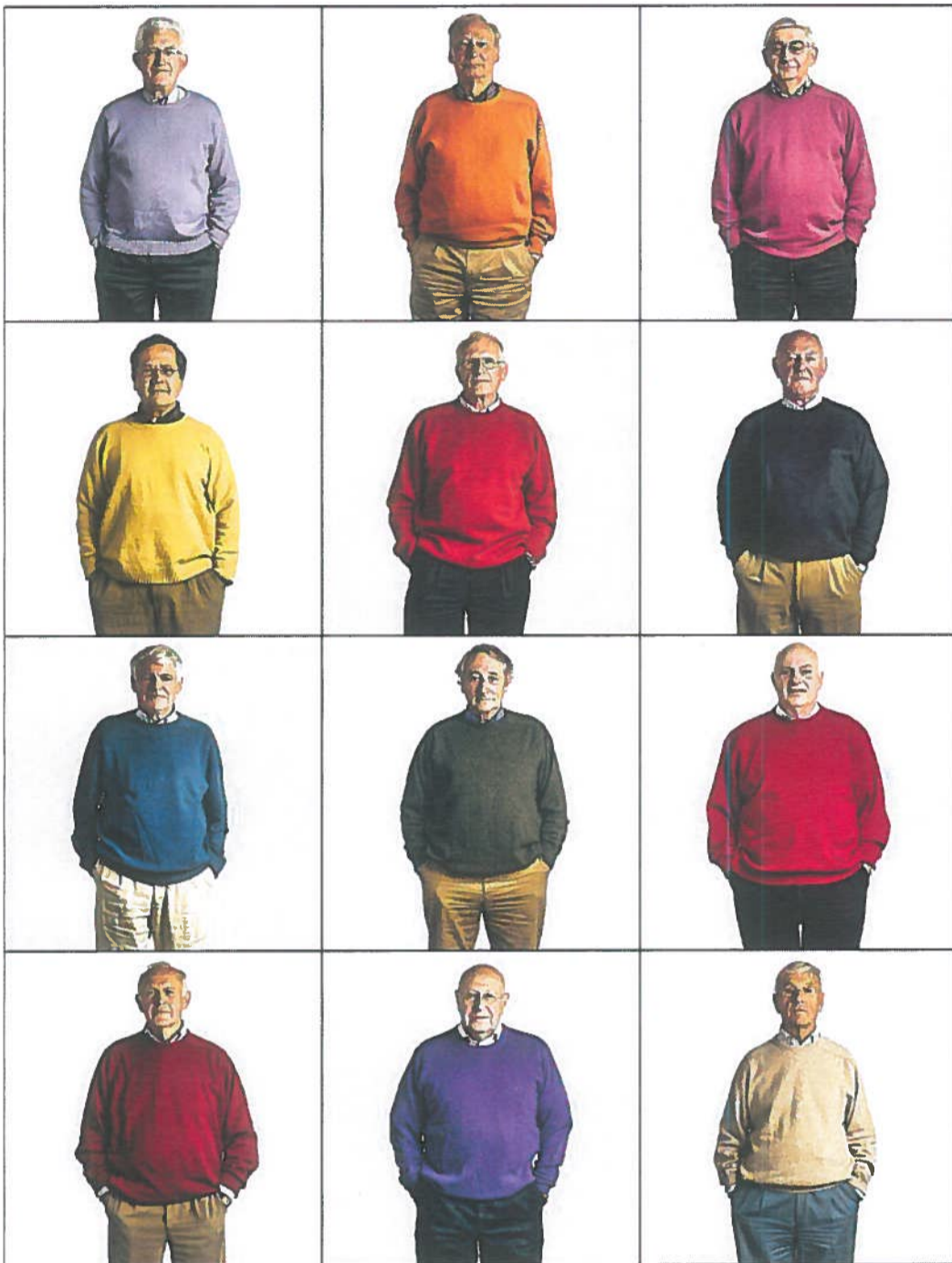

Wie is Demna Gvasalia?

Demna Gvasalia (Georgië, 1981) is de ontwerper die het meeste impact heeft op de internationale mode-industrie. Dat stelde de invloedrijke modesite *Business of Fashion*, waar hij onlangs werd uitgeroepen tot 'persoon van het jaar 2016'. Gvasalia gaat uit van 'gewone' kleding als trenchcoats, streetwear en bloemetjesjurken, en geeft daar, vaak met uitvergroete proporties, een nieuwe en wat rauwe draai aan.

Gvasalia studeerde op de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, werkte voor Louis Vuitton en Maison Martin Margiela. In 2014 richtte hij het modelabel Vetements op, dat in korte tijd cultstatus verwierf met een soort anti-mode. In 2015 werd Gvasalia ook aangesteld als hoofdontwerper bij het Franse modehuis Balenciaga.

Linksboven: Exactitude 101: **Dutch Family**, in 2008 in Rotterdam gefotografeerd. Linksonder: Exactitude 24: **Bouncers**, Rotterdamse uitsmijter uit 1998. Rechts ernaast de ontwerpen van **Vetements**.

Links: Exactitude 67: **Early Birds**, Rotterdam 2005. Rechts de interpretatie van Vetements-ontwerper Demna Gvasalia, met net iets andere volumes, zoals langere mouwen en een lange riem.

Magazine. Versluis: „Hij vertelde hoe belangrijk onze Exactitudes tijdens zijn studententijd voor hem waren geweest. Dresscodes interesseerden hem zeer.”

Een paar maanden geleden belde Gvasalia dat hij een collectie op de fotoseries ging baseren. Hij bestelde een stapel boeken en vroeg of hij de Exactitudes in de show mocht tonen. Versluis: „Later belde zijn broer Guram, de ceo van Vetements, weer af.” De foto's van de catwalkshow in Centre Pompidou vorige week kwamen voor Versluis en Uyttenbroek daarom toch nog als een verrassing.

Het fotoduo is verbaasd dat de Exactitudes niet al eerder tot een modecollectie hebben geïnspireerd. *Normcore*, je zo normaal mogelijk kleden, is al jaren een trend, zegt Uyttenbroek: „Als reactie tegen hipsterkleding naar de Action en Primark, flirtten met de consumptie-maatschappij.” Versluis spreekt van „de power van de straat”.

„Wat Gvasalia met Vetements doet, staat voor de zeitgeist. Hij kaart aan hoe ingewikkeld het vormen van sociale identiteit is in een complexe grootstedelijke omgeving.”

Versluis bewondert de twist die Gvasalia aan de Exactitudes heeft gegeven. „Zijn ontwerpen lijken wel ge-

photoshopt. De volumes zijn anders, de mouwen langer, een riem is op eens een meter te lang. Wij hebben kleren gefotografeerd, Gvasalia heeft mode ontworpen.” Het uitgangspunt van mode - het exclusieve, dat wat het onderscheidt van kleding - heeft Gvasalia voor zijn nieuwe collectie omgedraaid, zegt Versluis. „Hij stelt het individualisme aan de kaak.”

Positieve helderziendheid

Op de internationale Vogue-site publiceerde de Amerikaanse modecriticus Suzy Menkes een enthousiaste beschouwing over de nieuwe Vetements-collectie. „Geestig, soms mooi, inventief in haar vormen en intrigerend wat betreft boodschap”, concludeerde Menkes.

De kleding van gewone mensen als uitgangspunt gebruiken voor een high fashion-modecollectie is recent een minder subversieve keuze geworden, schreef Menkes ook: „Nu Donald Trump in het Witte Huis woont, lijkt het van positieve helderziendheid te getuigen om de modewereld te behandelen alsof het reality tv is.”

Meer foto's van de herfstcollectie van Vetements op vogue.com (zoekterm: 'Vetements Fall 17'). Alle Exactitudes staan op exactitudes.com

Normcore,
je zo normaal
mogelijk kleden,
is al jaren een
trend